

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง แต่งกลอนสุภาพ (๑)

ครูผู้สอน ครูปรเมษฐ ศรีกำเหนิด
ครูคณิตา หนูนนันต์

แต่งกลอนสุภาพ (๑)

เรียงร้อย ถ้อยคำ

นำคล่องจอง

คำถามกระตุ้นความคิด

เหตุใดนักเรียนจึงนำคำมาเรียงต่อกันเช่นนั้น

เพราะคำแต่ละคำมีการสัมผัสสระ และสัมผัสอักษร
ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการแต่งคำประพันธ์

คำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนรู้จักคำว่า “สัมผัส” หรือไม่
มีความหมายว่าอย่างไร

สัมผัส หมายความว่า ต้องกัน, คล้องจองกัน,
ความคล้องจองของถ้อยคำ

คำถามกระตุ้นความคิด

คำคล้องจอง คืออะไร

- คำที่มีสระเดียวกัน
- คำที่มีมาตราสะกดเดียวกัน
- พยัญชนะต้นต่างกัน
- อาจมีเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน

คล้องจอง คล้องใจ

การพูดจาสื่อสารของคนไทย
มีลักษณะเป็นอย่างไร

ชอบพูดออกมาเป็นคำคล้องจอง หรือกลอน
เพราะคนไทยเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการแต่งกลอนสุภาพได้
๒. โยงคำสัมผัสในการแต่งกลอนสุภาพได้
๓. อธิบายคุณค่าของการแต่งกลอนสุภาพ

๑ ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร
ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน
แน่นเกิดในไต้ห้ล้าสุธาธาร
ขอพบพานพิศवासไม่คลาดคลา

คำถามกระตุ้นความคิด

ตามประสบการณ์เดิมของนักเรียน
ในบทกลอนดังกล่าวมีการสัมผัสอย่างไรบ้าง

- สัมผัสอักษร
- สัมผัสสระ

สังเกตคำสัมผัสในบทร้อยกรอง

๑ ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร

ไม่สิ้นสุดความรักสมัครสมาน

แม้นเกิดในใต้หล้าสุธารธาร

ขอพบพานพิศวาสไม่คลาดคลา

สังเกตคำสอน กลอนมีสัมผัส

ขยันมาโรงเรียน
นับถือพระคุณครู
ไม่แยแสยาเสพติด

หมั่นเพียรอ่านหนังสือ
กตัญญูต่อพ่อแม่
คบมิตรที่ดี

สังเกตคำสอน กลอนมีสัมผัส

ขยันมาโรงเรียน หมั่นเพียรอ่านหนังสือ

นับถือพระคุณครู กตัญญูต่อพ่อแม่

ไม่แยแสยาเสพติด คบมิตรที่ดี

สังเกตคำกลอน อักษรสับสน

แสงสว่าง กลางใจ ใช้ใครอื่น
มีน้ำหนัก น้บแสน ไม่แน่นเหมือน
จะมีใคร ไหนเล่า คอยเฝ้าเตือน
หมายมั่นเหมือน นวลนาง จางจากจร

สังเกตคำกลอน อักษรสับสน

แสงสว่าง กลางใจ ใช้ใครอื่น
มีนับหมื่น นับแสน ไม่แม่นยำเหมือน
จะมีใคร ไหนเล่า คอยเฝ้าเตือน
หมายมั่นเหมือน นวลนาง จางจากจร

สัมผัสสระ

สังเกตคำกลอน อักษรสาส์น

แสงสว่างกลางใจใช้ใครอื่น
มีนับหมื่นนับแสนไม่แน่นเหมือน
จะมีใครไหนเล่าคอยเฝ้าเตือน
ลาลับเลือนนวลนางจางจากจร

สัมผัสอักษร

สังเกตคำกลอน อักษรศาสตร์

ครูคือผู้ยกระดับวิญญาณมนุษย์
ให้สูงส่งกว่าสัตว์เดรัจฉาน
ครูคือผู้สั่งสมอุดมการณ์
มีดวงมานเพื่อมวลชนใช้ตนเอง

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

สังเกตคำกลอน อักษรสับสน

ครูคือผู้ยกระดับวิญญาณมนุษย์

ให้สูงสุดกว่าสัตว์เดรัจฉาน

ครูคือผู้สั่งสมอุดมการณ์

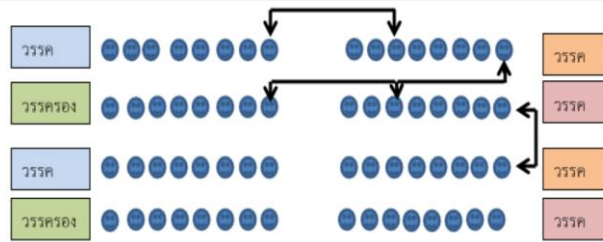
มีดวงมานเพื่อมวลชนใช้ตนเอง

— สัมผัสอักษร
— สัมผัสสระ

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง แผนผังกลอนสุภาพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พูดอย่างสร้างสรรค์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง แต่งกลอนสุภาพ
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

แผนผังกลอนสุภาพ

มีสัมผัสนอกหรือสัมผัสระหว่างวรรค เป็นสัมผัสบังคับ มีดังนี้
 คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง สัมผัสกับคำที่สามหรือที่ห้า ของ วรรคที่สอง
 คำสุดท้ายของวรรคที่สอง สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม
 คำที่สามหรือที่ห้าของวรรคที่สี่ สัมผัสระหว่างบท
 คำสุดท้ายของวรรคที่สี่ เป็นคำส่งสัมผัสบังคับให้บทต่อไป

ลักษณะคำประพันธ์

กลอนทุกประเภทจะกำหนดเสียงคำท้ายวรรคเป็นสำคัญ กำหนดได้ ดังนี้

คำท้ายวรรคสดับ	กำหนดให้ใช้ได้ทุกเสียง
คำท้ายวรรครับ	กำหนดห้ามใช้เสียงสามัญกับตรี
คำท้ายวรรครอง	กำหนดให้ใช้เฉพาะเสียงสามัญกับตรี
คำท้ายวรรคส่ง	กำหนดให้ใช้เฉพาะเสียงสามัญกับตรี

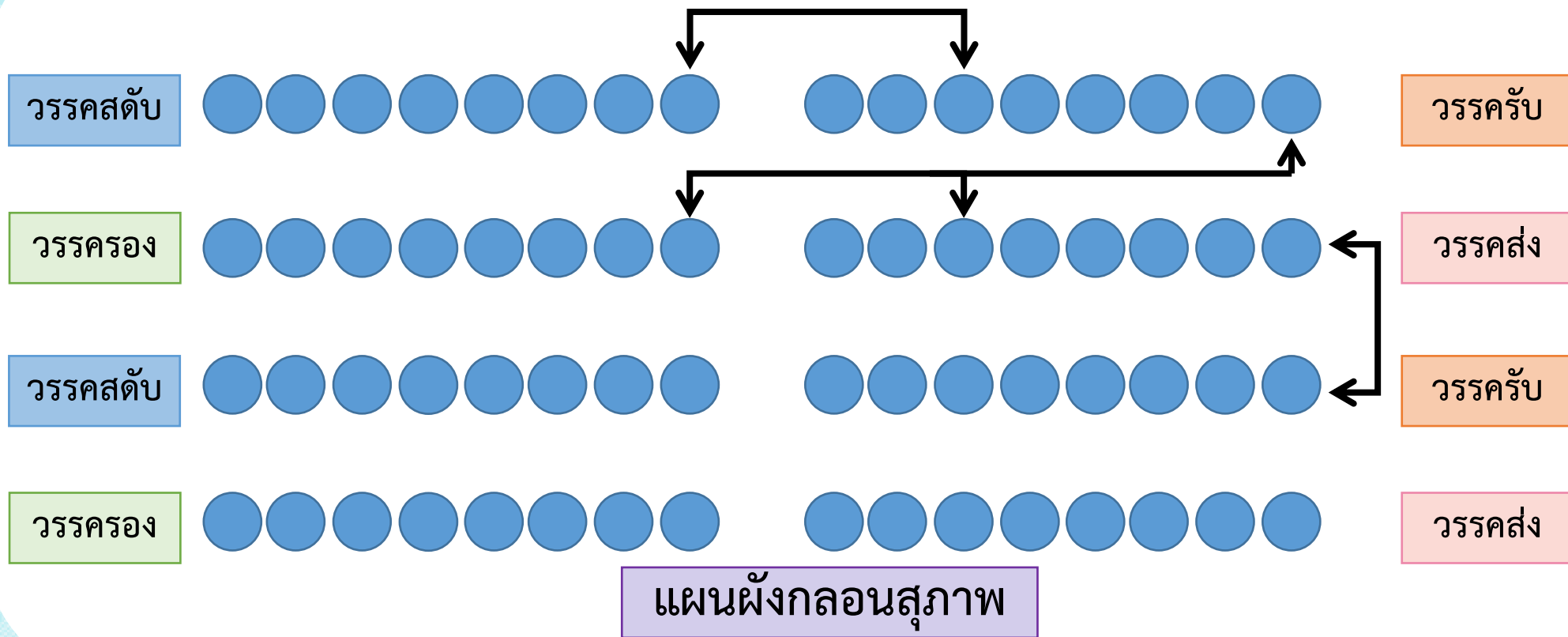
ใบความรู้

เรื่อง แผนผังกลอนสุภาพ

ใบความรู้

เรื่อง แผนผังกลอนสุภาพ

ใบความรู้

เรื่อง แผนผังกลอนสุภาพ

มีสัมผัสนอกหรือสัมผัสระหว่างวรรค เป็นสัมผัสบังคับ มีดังนี้

คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง

คำสุดท้ายของวรรคที่สอง

คำที่สามหรือที่ห้าของวรรคที่สี่

คำสุดท้ายของวรรคที่สี่

สัมผัสกับคำที่สามหรือที่ห้าของวรรคที่สอง

สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม

สัมผัสระหว่างบท

เป็นคำสั่งสัมผัสบังคับให้บทต่อไป

ใบความรู้

เรื่อง แผนผังกลอนสุภาพ

ลักษณะคำประพันธ์

กลอนทุกประเภทจะกำหนดเสียงคำท้ายวรรคเป็นสำคัญ กำหนดได้ ดังนี้

คำท้ายวรรคดับ

กำหนดให้ใช้ได้ทุกเสียง

คำท้ายวรรครับ

กำหนดห้ามใช้เสียงสามัญกับตรี

คำท้ายวรรครอง

กำหนดให้ใช้เฉพาะเสียงสามัญกับตรี

คำท้ายวรรคส่ง

กำหนดให้ใช้เฉพาะเสียงสามัญกับตรี

ใบความรู้

เรื่อง แผนผังกลอนสุภาพ

สัมผัสนอกหรือสัมผัสระหว่างวรรค เป็นสัมผัสบังคับ มีดังนี้
คำสุดท้ายของวรรคที่หนึ่ง (วรรคต้น) สัมผัสกับคำที่สามหรือที่ห้าของ
วรรคที่สอง (วรรครับ)

คำสุดท้ายของวรรคที่สอง (วรรครับ) สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่สาม
(วรรครอง)

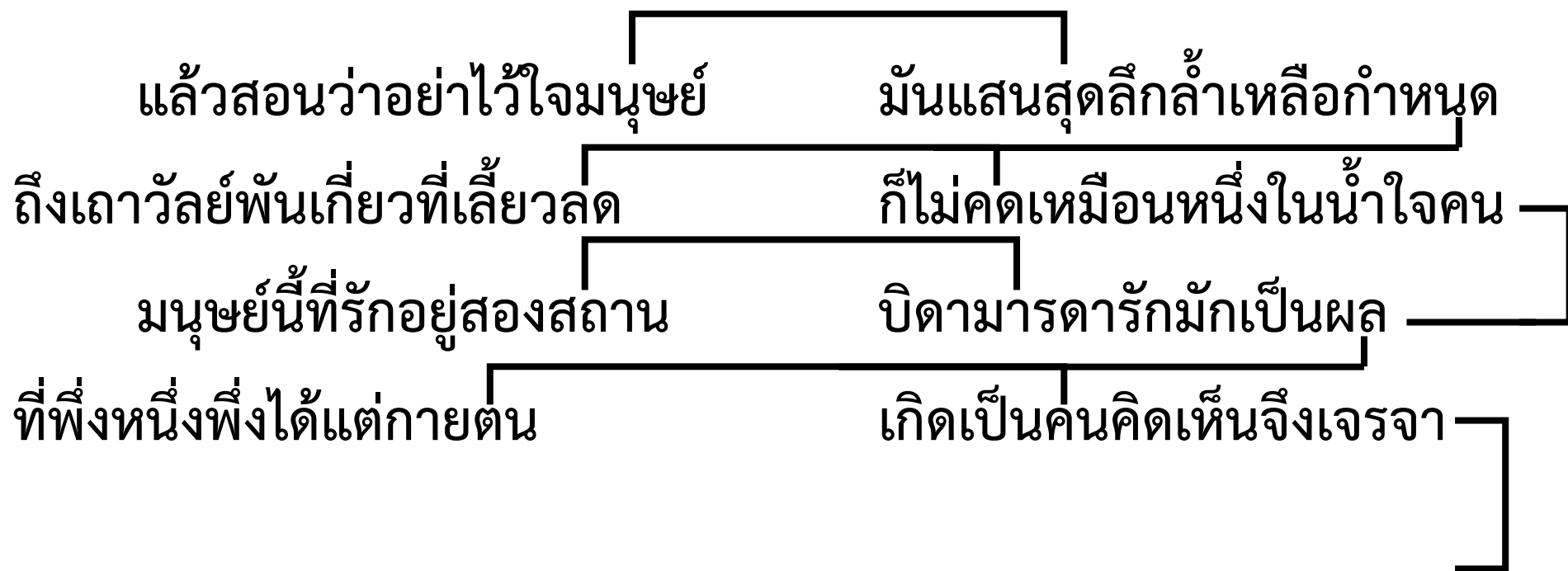
คำที่สามหรือที่ห้าของวรรคที่สี่ (วรรคส่ง) สัมผัสระหว่างบท คำสุดท้ายของ
วรรคที่สี่ (วรรคส่ง) เป็นคำส่งสัมผัสบังคับให้บทต่อไป

ใบความรู้

เรื่อง แผนผังกลอนสุภาพ

ตัวอย่างกลอนแปด

รู้จักกลอนสุภาพ

๑ กลอนสุภาพแปดคำประจำบ่อน
อ่านทุกตอนสามารถประจักษ์แก่ลง
ตอนต้นสามตอนสองสองแสดง
ตอนสามแจ้งสามคำครบจำนวน

รู้จักกลอนสุภาพ

มีกำหนดบทระยะกะสัมผัส

ให้ฟาดฟัดขัดความตามกระสวน

วางจังหวะกะทำนองต้องกระบวน

จึงจะชวนฟังเสนาะเพราะจับใจ...ฯ @m

แผนผังกลอนสุภาพ

วรรคสลับ/สดับ

วรรครอง

วรรครับ

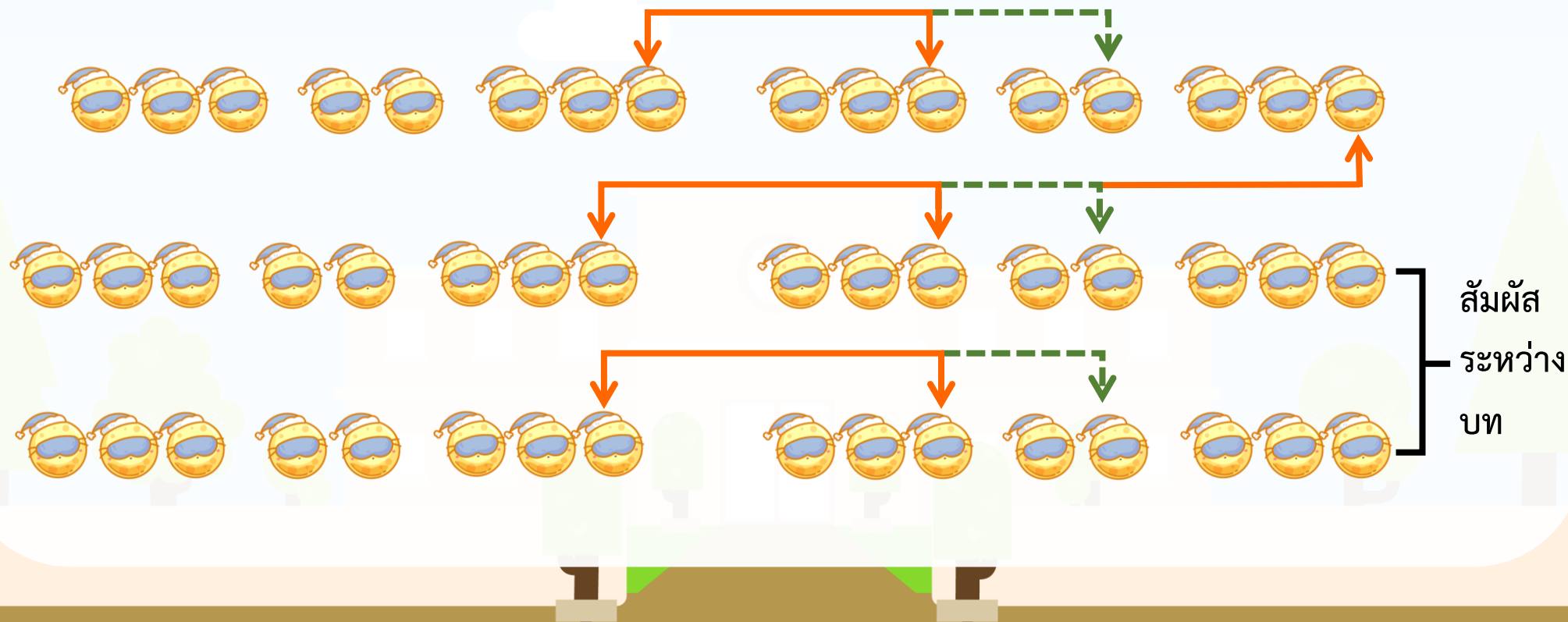
วรรคส่ง

๑ บท

แผนผังกลอนสุภาพ

ให้นักเรียนทำใบงาน

เรื่อง กลอนที่ใช้ใจเราชอบ

คำชี้แจงบทบาทนักเรียน

- นักเรียนทำใบงาน เรื่อง
กลอนที่ใช้ ใจเราชอบ
- นำเสนอผลงานของตนเอง

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ดูแลการทำงานของนักเรียน
- ให้นักเรียนเลือกกลอนมาเติมใน
ใบงาน เรื่อง กลอนที่ใช้ ใจเราชอบ
และโยงสัมผัสให้ถูกต้อง
- เสนอแนะการนำเสนอผลงาน
ของนักเรียน

ใบงานที่ ๖ เรื่อง กลอนที่ใช้ ใจเราชอบ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พูดอย่างสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง แต่งกลอนสุภาพ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนคัดเลือกกลอนสุภาพที่ชื่นชอบจากแหล่งข้อมูลใดก็ได้ จำนวน ๒ บท นำมา
เขียนลงในบรรทัดที่ครูกำหนดให้ แล้วโยงสัมผัสในกลอนให้ถูกต้อง เหมาะสม

.....

.....

.....

.....

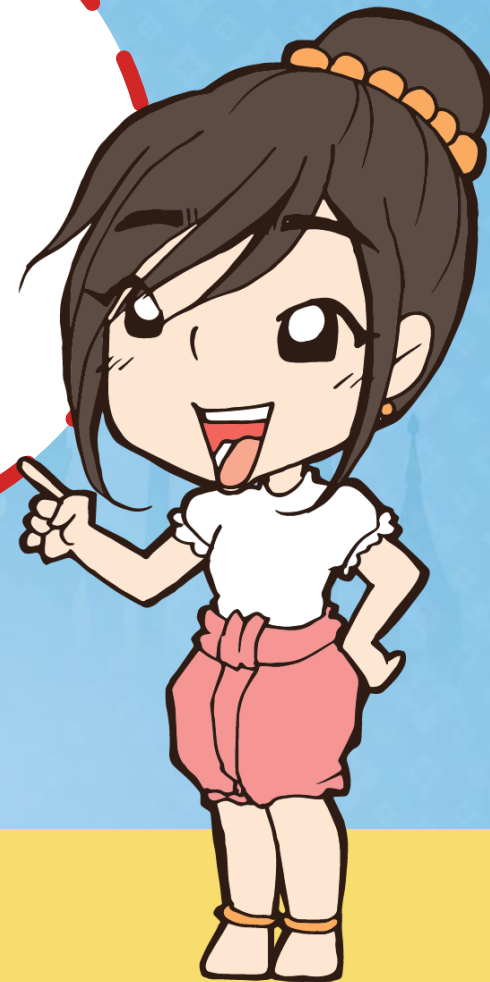
กลอนแต่ละบทมีจำนวนคำ ประมาณ คำ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง กลอนที่ใช้ ใจเราชอบ

กลอนสุภาพ
ทราบทั่วกัน

การแต่งกลอนสุภาพ
ที่มีสัมผัสคล้องจองไพเราะ
ต้องทำอย่างไร

ถ้าเนื้อหาในบทกลอนไม่เชื่อมโยงกัน
จะเกิดผลเสียอย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง แต่งกลอนสุภาพ (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบงาน เรื่อง เต็มคำสร้างสรรค์บทกลอน
๒. ดอกไม้หลากชนิด

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖